

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **P. Ch.**, zastoupena Mgr. Ivou Jarolímovou, advokátkou se sídlem Plaská 623/5, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2023, č. j. 19 Ad 12/2023-58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Úřad práce ČR – krajská pobočka pro hlavní město Prahu (dále též „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 21. 11. 2022, č. j. 56116/2022/AAF (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), snížil žalobkyni (dříve přiznaný) příspěvek na péči. Žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 3. 2023, č. j. MPSV-2023/70548-911 (dále též „rozhodnutí žalovaného“), prvostupňové rozhodnutí změnil, a to tak, že příspěvek na péči snížil na částku 4 400 Kč měsíčně od prosince 2022, a to z důvodu nezvládání šesti základních životních potřeb.

II.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji shora označeným rozsudkem zamítl. Ztotožnil se s posouzením provedeným správními orgány. Žalovaný správně vyšel z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též „PK MPSV“). Ten je srozumitelný, úplný, neobsahuje žádné vnitřní rozpory a zohledňuje všechny podstatné skutečnosti případu. S ohledem na posudkovou zjištění žalovaný řádně posoudil zvládání jednotlivých základních životních potřeb a dospěl k závěru, že žalobkyně je závislá na péči jiné fyzické osoby ve II. stupni. Soud nepřisvědčil námitce žalobkyně, že žalovaný vycházel pouze

z posudku komise, přitom výsledky sociálního šetření či lékařské zprávy dodané žalobkyní nebral v potaz, s odlišnými závěry se žádným způsobem nevypořádal. Komise (resp. žalovaný) dostatečně zohlednila veškeré dostupné podklady. Žalobkyně nepředložila žádnou lékařskou zprávu či posudek, které by zjištění komise zpochybňovaly. Rozsudek městského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů obsahově podřaditelných pod § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), kterou doplnila podáním ze dne 5. 3. 2024. Souhrnně dovozovala vadnost a nezákonnost posouzení svého zdravotního stavu. V této souvislosti mj. uvedla, že rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 17. 3. 2021, č. j. 11122/2021/AAF, jí byl přiznán příspěvek na péči od listopadu 2020 z důvodu nezvládání 9 základních životních potřeb. Zdravotní stav stěžovatelky se přitom od té doby nijak nezlepšil, naopak se u ní projevil ještě další přídatné zdravotní problémy. Nesouhlasila proto s tvrzením žalovaného i městského soudu, že za uplynulou dobu se její zdravotní stav měl zlepšit natolik, že nyní není schopna zvládat menší množství základních životních potřeb. Stěžovatelka dále nesouhlasila ani s tvrzením, že závěry původního posudku, kterým byla dne 4. 3. 2021 uznána osobou starší 18 let věku závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV., tj. úplná závislost, byly nadhodnocené. Podle stěžovatelky došlo k nesprávnému posouzení základních potřeb ve smyslu zákona o sociálních službách, které není schopna zvládat. Stěžovatelka je názoru, že argumentace městského soudu je chybná, neboť podstatou problému je posouzení, zda schopnost zvládat jednotlivé základní životní potřeby mohla stěžovatelka dokázat běžným a obvyklým způsobem, bez každodenní pomoci. Toho ale stěžovatelka není schopna i v dalších životních potřebách, a to v oblékání a obouvání, tělesné hygieně a výkonu fyziologické potřeby. V doplnění (replíce) ze dne 5. 3. 2024 pak stěžovatelka znovu akcentovala, že se její zdravotní stav žádným způsobem nezlepšil, k adaptaci na zdravotní postižení nedošlo a žalovaný skutkový stav zjistil nedostatečně. K doložení svých tvrzení přiložila lékařskou zprávu ze dne 22. 12. 2023 od neurologa MUDr. V. P. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[4] Ve vyjádření ke kasační stížnosti se žalovaný ztotožnil se závěry napadeného rozsudku. Konstatoval, že posudek posudkové komise se srozumitelně vyjadřuje k základním životním potřebám i k důvodům, pro které byl příspěvek žalobkyni snížen. Dle žalovaného komise řádně přihlédla ke skutečnosti, že po absolvování rehabilitace došlo u žalobkyně ke zlepšení adaptace na X. Předchozí hodnocení oblékání a obouvání, tělesné hygieny a výkonu fyziologické potřeby jako nezvládaných potřeb přitom komise shledala nadhodnocenými vzhledem k odborným nálezům. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

pokračování

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[6] Nejvyšší správní soud předně zkoumal podmínky přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., s účinností od 1. 4. 2021, platí, že za podmínky, kdy před krajským soudem rozhodoval o věci specializovaný samosoudce, a tato kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou (změna na základě novely soudního řádu správního zákonem č. 77/2021 Sb.). Z důvodové zprávy k této novele je zřejmé, že jejím účelem je urychlení soudního přezkumu rozhodnutí a dalších aktů správních orgánů, a to ve fázi před Nejvyšším správním soudem. Věcné přezkoumání pravomocného rozhodnutí krajského (městského) soudu Nejvyšším správním soudem má probíhat pouze v případech, kdy je to důležité nejen pro samu posuzovanou věc, ale i pro plnění základní role Nejvyššího správního soudu jako vrcholného soudního orgánu ve věcech správního soudnictví, kterou je sjednocování judikatury správních soudů.

[7] Nejvyšší správní soud shledal, že se uvedená právní úprava na nyní projednávanou věc užije; městský soud rozhodl po nabytí účinnosti uvedené novely s. ř. s. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Azs 196/2021-30, ze dne 14. 7. 2021, č. j. 10 Azs 184/2021-36, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 225/2021-34). Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že v dané věci rozhodoval samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Návazně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Ačkoli se v tomto usnesení vyjádřil ve vztahu k předcházející právní úpravě nepřijatelnosti, která pamatovala pouze na posuzování ve vztahu k mezinárodní ochraně, závěry plynoucí z této judikatury jsou přiměřeně uplatnitelné také v nyní projednávané věci (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28, ze dne 23. 7. 2021, č. j. 4 As 156/2021-50, ze dne 13. 8. 2021, č. j. 10 As 222/2021-39, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 1. 9. 2021, č. j. 1 As 148/2021-44 atp.). Z uvedené judikatury vyplývá, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[9] V daném případě nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Městský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení

stěžovatelky. Městský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou správních soudů, od niž neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[10] Stran nepřezkoumatelnosti odkazuje soud např. na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 16/2013-26, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003-51, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004-37, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, či ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52. Zdejší soud je názoru, že jak rozhodnutí žalovaného, tak i rozhodnutí městského soudu požadavkům této judikatury plně dostála. Z napadeného rozsudku městského soudu zcela jasně vyplývá, z jakého skutkového stavu vycházel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti a jak na skutkový stav aplikoval rozhodnou právní úpravu. Městský soud se nedopustil ani žádných jiných zásadních vad. Nesouhlas stěžovatelky s věcnými závěry přitom nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku, resp. rozhodnutí žalovaného pro nepřezkoumatelnost (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013-30, či ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010-163 atd.). Městský soud se nedopustil ani žádné jiné vady s vlivem na zákonnost rozsudku.

[11] I postup při zjišťování skutkového stavu má oporu v právní úpravě a judikatuře (srov. § 3 správního řádu a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003-50, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008-67, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008-66, ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Ads 84/2018-32, ze dne 9. 10. 2013, č. j. 3 Ads 116/2012-24, ze dne 15. 8. 2018, č. j. 3 Ads 212/2017-25). Žalovaný důkladně zkoumal okolnosti dané věci, přičemž zohlednil i stěžovatelkou akcentované skutečnosti a podklady. Nedopustil se ani žádné jiné podstatné vady, která by měla vliv na výsledek daného řízení. Městský soud proto nepochybil, pokud z jeho závěrů vyšel (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 5 As 49/2016-198, ze dne 27. 7. 2017, č. j. 1 As 15/2016-85, ze dne 27. 8. 2019, č. j. 1 Azs 343/2018-28, či ze dne 16. 3. 2020, č. j. 1 As 245/2019-38).

[12] K problematice posuzování zdravotního stavu při rozhodování o příspěvku na péči se Nejvyšší správní soud již dříve opakovaně vyjádřil. Rozhodnutí o přiznání příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách je vázáno na posouzení zdravotního stavu žadatele, k jehož posouzení jsou příslušné posudkové orgány. Posudkové řízení před posudkovou komisí je specifickou formou správní činnosti, která spočívá v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Posuzovaný zdravotní stav musí být popsán dostatečně jasně a přesně, aby nevyvstávaly žádné další pochybnosti (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2024, č. j. 10 Ads 215/2023-29, a ze dne 20. 4. 2022, č. j. 6 Ads 33/2021-28). Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, totiž správní orgán nemůže nahradit vlastní úvahou, neboť pro ni nemá potřebnou odbornou erudici (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2024, č. j. 10 Ads 215/2023-29, ze dne 5. 3. 2015, č. j. 6 Ads 299/2014-25, a ze dne 30. 9. 2015, č. j. 3 Ads 129/2014-24). Správní soud si proto nemůže sám učinit úsudek o této otázce (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 6 Ads 61/2013-34, ze dne 24. 1. 2021, č. j. 2 Ads 9/2020-22 atd.). Povinností posudkové komise je vypořádat se se všemi rozhodnými skutečnostmi,

pokračování

přihlédnout k potížím udávaným účastníkem řízení, výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2023, č. j. 6 Ads 252/2022-35). Pro úplnost, jednoznačnost a přesvědčivost rozsudku je tedy nutné, aby se vypořádal se všemi relevantními podklady dle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil závěry pro posouzení zdravotního stavu osoby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Ads 156/2014-28). V případě naplnění uvedených požadavků posudek zpravidla představuje rozhodující důkaz pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Ads 23/2018-37, ze dne 30. 1. 2019, č. j. 6 Ads 34/2018-17, ze dne 20. 4. 2022, č. j. 6 Ads 33/2021-28 atd.). Úkolem správních soudů je vyhodnotit, zda je posudkový závěr posudkové komise náležitě, přesvědčivě a srozumitelně odůvodněn (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 3 Ads 24/2013-34, ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37, ze dne 26. 3. 2015, č. j. 4 Ads 263/2014-60, ze dne 15. 4. 2015, č. j. 6 Ads 217/2014-23, ze dne 28. 4. 2017, č. j. 5 Ads 80/2016-22, nebo ze dne 12. 4. 2018, č. j. 5 Ads 254/2017-27).

[13] Optikou uvedené judikatury nahlížel městský soud na danou věc a správně dovedl, že posudek je úplný, jednoznačný, přesvědčivý a vnitřně nerozporný. I podle názoru kasačního soudu se posudková komise zabývala všemi relevantními okolnostmi a tyto posoudila a odůvodnila logickým a vnitřně bezrozporným způsobem. Zdravotní stav stěžovatelky byl posouzen souhrnně na základě úplné zdravotnické dokumentace a s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím. Při posuzování stupně závislosti vycházela PK MPSV z posudkového spisu (PSSZ Praha 21 – JZM), ze spisu odvolacího orgánu a z odborné konzultace ze dne 25. 1. 2023 MUDr. Z. S. G. Zohledněny přitom byly v souladu s § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách i další stěžovatelkou akcentované podklady, a sice sociální šetření provedené krajskou pobočkou úřadu práce ze dne 25. 8. 2022 a lékařské zprávy zaslané stěžovatelkou (konkrétně lékařské zprávy praktického lékaře stěžovatelky MUDr. M. N.). PK MPSV v posudku rovněž poukázala na zprávu Nemocnice Na Homolce ze dne 11. 10. 2022, ze které mj. vyplývá, že stěžovatelka dosáhla vysokého počtu v Barthel testu, který hodnotí funkční omezení pacientů. Konkrétně stěžovatelka dosáhla 95 bodů z maximálních 100, což odpovídá vysoké samostatnosti. Pokud pak městský soud poukazuje i na žádost stěžovatelky o příspěvek na péči, Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že se jedná toliko pouze o podpůrné tvrzení, neboť soud vycházel primárně z předloženého posudku PK MPSV, jenž reflektuje uvedenou lékařskou dokumentaci.

[14] K dalším stížným tvrzením soud uvádí, že posuzování zvládání základních životních potřeb upravuje vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Dle § 1 odst. 2 až 4 této vyhlášky se hodnotí schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se pak považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem

poskytující specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2022, č. j. 6 Ads 33/2021-28). Jak správně dovodily správní orgány i městský soud, v souladu s těmito kritérii posoudila PK MPSV zdravotní stav stěžovatelky, resp. nezvládání základních životních potřeb v nyní projednávané věci. V souladu s § 2a vyhlášky detailně posoudila zvládnutí jednotlivých životních potřeb skrze dílčí aktivity vymezené pro jednotlivé potřeby v příloze č. 1 vyhlášky (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37). Podrobně se přitom vyjádřila i ke stěžovatelkou rozporovaným základním životním potřebám, a sice oblékání a obouvání, tělesné hygieně a výkonu fyziologické potřeby. Uvedené závěry v kontextu stěžovatelkou tvrzených skutečností pak návazně posoudil jak žalovaný (srov. str. 5 a násl. rozhodnutí žalovaného), tak i městský soud (mj. srov. body 59–81 napadeného rozsudku).

[15] Jak již soud naznačil výše, správní soudy mají omezené možnosti při přezkumu rozhodování o příspěvku na péči. To je primárně odvislé od posouzení zdravotního stavu žadatele, k jehož posouzení jsou příslušné posudkové orgány a nikoliv soud. Úkolem správních soudů je vyhodnotit, zda je posudkový závěr posudkové komise náležitě, přesvědčivě a srozumitelně odůvodněn (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 6 Ads 61/2013-34, ze dne 24. 1. 2021, č. j. 2 Ads 9/2020-22, ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37, ze dne 26. 3. 2015, č. j. 4 Ads 263/2014-60, ze dne 15. 4. 2015, č. j. 6 Ads 217/2014-23, ze dne 28. 4. 2017, č. j. 5 Ads 80/2016-22, nebo ze dne 12. 4. 2018, č. j. 5 Ads 254/2017-27). Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že na podkladě žalobních tvrzení nebylo lze shledat na posouzení zdravotního stavu nic nezákonného.

[16] V nyní projednávané věci byla přitom respektována i východiska judikatury Ústavního soudu. Další důkazy ke zjištění skutkového stavu (např. znaleckým posudkem) je nutné provést pouze za situace, kdy jsou závěry v posudcích posudkové komise nedostatečné. Tak tomu má být zejména tehdy, pokud posudek neodpovídá na všechny položené otázky, resp. jsou mezi posudky rozpory (podpůrně viz bod V. nálezu Ústavního soudu ze dne 6. 3. 2018, sp. zn. III. ÚS 4160/16). K tomu však v dané věci nedošlo.

[17] Z konstantní judikatury vyplývá i odpověď na námitku stran povinné účasti na jednání PK MPSV. Úkolem posudkové komise je „pouze hodnotit zdravotní stav žadatelů podle kritérií stanovených právními předpisy, nikoliv provádět primární klinická zjištění. To je úkolem ošetřujícího lékaře stěžovatele a lékařů odborných, u nichž se léčí (...) Přítomnost stěžovatele na jednání posudkové komise by tak byla nezbytná pouze v případě, pokud by zdravotní dokumentace o jeho zdravotním stavu byla neúplná, některé nálezy nejednoznačné či dokonce rozporné, případně pokud by bylo třeba došetřit některé skutečnosti a komise k tomu od něj potřebovala podrobnější informace“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012-19, či nedávný rozsudek téhož soudu ze dne 19. 3. 2024, č. j. 2 Ads 122/2023-35). Účast posuzované osoby na jednání posudkové komise a její vlastní vyšetření tak nejsou nutné, pokud byl zdravotní stav dostatečně zjištěn předchozími lékařskými vyšetřeními, jejichž výsledky (lékařské zprávy) má posudková komise k dispozici (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2004,

pokračování

č. j. 3 Ads 7/2004–70, ze dne 24. 3. 2021, č. j. 10 Ads 290/2019–24, či rozsudek ze dne 14. 4. 2021, č. j. 6 Ads 115/2020–54). Skutečnost, že PK MPSV sama nepřistoupila k vyšetření stěžovatelky, v daném případě úplnost a přesvědčivost vypracovaného posudku nenarušila, neboť mezi podklady obsaženými ve zdravotní dokumentaci nebyly shledány rozpory, které by vyžadovaly stěžovatelčino přímé vyšetření (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2022, č. j. 6 Ads 33/2021-28). Ve shodě s městským soudem považuje Nejvyšší správní soud za příléhavé rovněž odůvodnění, proč se žalovaný odklonil od závěrů lékařského posudku ze dne 4. 3. 2021, dle kterého stěžovatelka nezvládala celkem 9 základních potřeb. Nutno podotknout, že odkazovaný posudek byl zpracován relativně krátce po radikální operaci X, kterou stěžovatelka podstoupila v září 2020, a po X stěžovatelky z listopadu 2020. Samotný posudek pak přepokládal vývoj stavu stěžovatelky, neboť platnost posudku byla omezena do 31. 3. 2022. Nejvyšší správní soud v této souvislosti souhlasí s městským soudem v tom, že závěry posudku ze dne 4. 3. 2021 jsou velmi stručné, a proto žalovaný nemohl na uvedené závěry detailněji reagovat. V této souvislosti je rovněž nutno dodat, že stěžovatelka v mezidobí absolvovala rehabilitace (mj. i ve spolupráci s Tyfloservisem), přičemž došlo ke zlepšení adaptace na X. Lze dodat, že posudková komise zdůvodnila i to, proč situaci zhodnotila částečně odlišně od lékaře OSSZ, který shledal, že stěžovatelka nezvládá pouze tři základní životní potřeby, a to péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost.

[18] Městský soud náležitě vypořádal i námitku, že stěžovatelka zaslala žalovanému lékařskou zprávu od svého praktického lékaře MUDr. N. ze dne 13. 1. 2023, spolu s přípisem nazvaným *Reakce na výzvu ve věci stanovení lhůty k předložení podkladů pro posouzení zdravotního stavu posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 13. 1. 2023*. Z lékařské zprávy MUDr. N. ze dne 13. 1. 2023 soud zjistil, že se obsahově zcela shoduje se zprávou ze dne 1. 12. 2022, vyjma informace, že stěžovatelka je sledována na neurologii, fyzioterapii a ophthalmologii. Zpráva tak neobsahuje žádné nové relevantní informace o zdravotním stavu stěžovatelky, nemůže tak jít o vadu řízení způsobující nezákonnost napadeného rozhodnutí. Podstatné je také to, že komise zřejmě toliko omylem nezahrnula tuto zprávu mezi podklady, z nichž při zpracování posudku vycházela (kde je uvedena mj. zpráva MUDr. N. ze dne 1. 12. 2022), ale dále v samotném textu posudku komise je odkazováno právě i na zprávu pozdější ze dne 13. 1. 2023 (viz strana 3 posudku). Je tak zřejmé, že komise měla k dispozici i tuto zprávu a i z této pozdější zprávy vycházela.

[19] Výše uvedeným soud nikterak nezlehčuje zdravotní obtíže stěžovatelky a důsledky z toho plynoucí. I těmi se však zabývala posudková komise a i při jejich zohlednění shledala, že stěžovatelka nezvládá šest základních životních potřeb. Zdůvodněno bylo i odchýlení od dřívějšího hodnocení. Skutečnost, že stěžovatelka subjektivně vnímá své zdravotní postižení jako těžší, než jak jej vyhodnotili posudkoví lékaři, zejména že trpí X, s ohledem na koncepci právní úpravy nezakládá nezákonnost postupu žalovaného a následně i městského soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2023, č. j. 7 Ads 231/2022-19). Stěžovatelka stran tvrzených dalších zdravotních obtíží týkajících se X nepředložila správnímu orgánu, posudkovým orgánům ani městskému soudu žádnou lékařskou zprávu či posudek, které by je objektivně dokládaly, resp. měly potenciál vyvrátit závěry posudkové komise. Požadavek na objektivní doložení stěžovatelkou uváděných zdravotních problémů přitom nelze považovat za přepjatý formalismus (obdobně srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20). Teprve

v kasačním řízení stěžovatelka předložila lékařskou zprávu ze dne 22. 12. 2023 od neurologa MUDr. V. P., která má dokládat správnost jí tvrzených subjektivních potíží. K ní však soud s ohledem na limity soudního řádu správního nemůže přihlížet (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2022, č. j. 5 Ads 253/2021-43). Ustanovení § 109 odst. 5 s. ř. s. totiž brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem Nejvyšší správní soud při svém rozhodování nepřihlíží. To platí i pro právní novoty dle § 104 odst. 4 s. ř. s. (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004-49, ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006-155, ze dne 30. 3. 2012, č. j. 4 Azs 1/2011-89, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2018, č. j. 8 Azs 259/2017-67). Nejvyšší správní soud z procesní opatrnosti dodává, že PK MPSV při svém hodnocení (ne)zvládání jednotlivých základních životních potřeb zohlednila veškerou předloženou zdravotní dokumentaci, přičemž své závěry náležitě odůvodnila. Stěžovatelce nebylo ve správním řízení bráněno ani v předkládání podkladů, resp. zdravotních zpráv. Mohla tak předložit i lékařskou zprávu z neurologie, přičemž by bylo povinností správních orgánů ji zohlednit. Takto však nepostupovala; dohání to až v řízení před kasačním soudem, což možné není. Opačný postup by vedl k tomu, že by stěžovatelé v obdobných řízeních předkládali lékařské zprávy až v řízení před Nejvyšším správním soudem, který by neměl jinou možnost, než zrušit vedle rozsudku správního soudu i rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Oporu pro takový výklad však v právní úpravě nalézt nelze. Ten neumožňuje Nejvyššímu správnímu soudu posuzovat skutkové ani právní novoty (srov. § 104 odst. 4 a § 109 odst. 5 s. ř. s.). Pokud by bylo v řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem připuštěno uplatnění skutkových a právních novot, vedlo by to fakticky k popření kasačního principu, na němž je řízení o tomto mimořádném opravném prostředku vystavěno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2012, č. j. 4 Azs 1/2011-89). Ostatně dle § 75 odst. 1 s. ř. s. soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2021, č. j. 9 Ads 75/2021-35). Nejvyšší správní soud z procesní opatrnosti dodává i to, že při splnění zákonných podmínek není vyloučeno podání nové žádosti, v rámci které lze předložit i aktuální lékařské zprávy, na základě kterých může dojít k přehodnocení výše uvedených závěrů, a to i ve prospěch stěžovatelky (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2013, č. j. 6 Ads 13/2013-66).

[20] I další závěry městského soudu a žalovaného mají oporu v právní úpravě a judikatuře. Nejvyšší správní soud proto v plném rozsahu přebírá závěry obsažené v rozhodnutí žalovaného a v rozsudku městského soudu a v podrobnostech na ně odkazuje. Nejvyšší správní soud tedy nemohl shledat případnou ani polemiku stěžovatelky s jejich argumentací. Žalovaný ani městský soud se nedopustili ani žádné jiné podstatné vady, ke které je soud povinen přihlížet *ex officio* (srov. např. § 109 s. ř. s.). Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl dle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost.

[21] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 8 As 287/2020, sp. zn. 6 Ads 139/2021, sp. zn. 9 As 83/2021). Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá tudíž právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl sice ve věci úspěch, avšak právo na náhradu nákladů mu podle § 60 odst. 2 s. ř. s. nenáleží.

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2024

Tomáš Foltas
předseda senátu